

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Kiliani Franciæ Orientalis, Qvæ Et Franconia Dicitvr;
Apostoli, Gesta, Varijs cum notationibus historicis,
dogmaticis**

Serarius, Nikolaus

Wirceburgi, 1598

VD16 S 5993

VI. Quid de Francorum Nomine, Loco, & propagatione colligendum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64132)

XXXIV. Addi queant Fritemius, Beatus Selestadiensis, Papius Gallus, alij, sed, omnium instar, sit in libro de Romanorum itinerib. è Tabulæ antiquæ fragmentis, D. MARCVS WELSERVS, non in Augustanorum magis, quam in doctissimorum hominum senatu, Consul.

VI.

QVID DE FRANCORVM NOMINE,

LOCO, ET PROPAGATIONE COLLIGEN-

DVM SIT.

REdco ad lineam, & è tam multis paucula quædã conficio, ac *primo* quidem eorum mihi magis arridere sententiam, quibus à libertate Francorum, nomenclatio ducitur. Vidimus enim iam quot, & quanta, vt vel ipsi liberi manerent, vel alios liberos facerent, itinera, & bella, exceperint, & accedit loci vbi, vt iam iam attingam; olim versati sunt, similis appellatio Frisiorum, cum & hodie in Saxonia, Westphalia, totoque pænè Belgio fry & apud nos *frey* liberum significet, sicuti apud eosdem omnes, & apud Gallos, Italosque ipsos nomen, illud *Frank*, vel *franq*. Et Reineccius quidam tomo 3. fol. 411. ita vocatos vult, quasi sint *frenen ancken* id est, liberi coloni, cum, vt ait; in Thuringica dialecto, dictio *Ant* adhuc resideat. Alius vel ab eo Francos nuncupatos censet, quòd egregiè cum suam rùm amicorum libertatem illo armorum genere tuerentur, quod *Fränckischen Hacken* vocant; Apollinaris & libro 2. Agathias, anconem; vel à veterum vocum aliarum coniunctione. Fuit enim apud veteres Germanos, vetus vox *Far*; quæ hodie, vt & aliæ complures; cum prothesi *Gefahr* dicitur, & significabat quemadmodum etiam nunc, periculum, & quod ex periculo sæpè oritur, detrimentum. aut quæ vtrumque interdum creat fraudem. Vnde in antiquis certorum contractuum, & donationum formulis legitur, *SINE FARA*, id est, absque periculo, detrimento, &

I. De Nominibus.

fraude. Fuit & alia vox, quæ nihil adhuc mutata manet, *Kit*, vel *Quitt*, id est liber, & immunis. Vnde Gallorum, Hispanorum & Italorum hodierno etiam sermone receptissimum *quitter*, *quittare*, *quittanza*. Ex hisce igitur duabus voculis *Far* & *Kirt*, metathesi, & aphæresi cum facillima, tum vñtatissima; dicitur *Frank*, quasi *der fahren kit*, *Farenkus*, & ut Græci libentius loquuntur, *Pharangus*, ut Latini, *Francus*, aut *Franco*, ita ut eadem voce se liberos profiterentur, immunesque ab omni periculo, & detrimento, vel amicis inferendo, vel ab hostibus accipiendo; & rursus, fraudis, doli que omnis expertes, contra vulgatum de ipsis, multorumque libris & sermonibus iactatum sermonem, de quo iam supra in Saluiano. Atque hoc ut credere liberet, mouere queat, qui Germanica plurà interdum cum explicet, fluuium etiam affert l. 3. c. 16. *Bodincum*, & significat, inquit, fundo carentem. quasi *bodenskit* / seu, ut hodie malimus, *bodenloß*. quemadmodum & c. sequenti, *Bergomates*, ait, *dicuntur vitam in montibus degentes à nostro scilicet Berg / seu monte*. Vnde verò primogenium illud *far* & *faren* / an ab Græco *περῶν*, cuius eadem penitus notio, cum ex *w* sæpè *ph* aut *f* existat, totiesque in *Panegyristis*, ut etiam supra videre licuit, *piratæ Franci* vocentur; prætermitto. Sunt enim hæc iam plus satis. & originationem recte *ἀλάζονα μάγνηα* dixit Galenus. Quemadmodum verò apud Plinium l. 26. c. 4. *Theuto* & *Theutonus*, sic *Franco* & *Francus*, vel etiam *Franconus*, præsertim, cum *prisci Germani Francono* dixerint pro *Francken* / ut ex *Frisingensi perantiqua Testamenti noui versione planum facit l. 2. fol. 107. Beatus*.

D E L O C O.

Sygambros
scribi oportere docet *Lipsius l. 1. Antiq. 6. de his Dio. l. 55.*

ECVNDÒ certum puto, *Francos* in ijs locis confidisse, quæ inter *Albim*, & *Rhenum* sunt, vbi à *Ptolemæo Chauci*, *Busactores*, *Frisij*, *Chemæ*, seu *Chamani*, & *Sicambri* notantur, quemadmodum ex supra citatis intelligitur, *Panegyristis*, *Oforio*, *Claudiano*, *Sidonio*, *Eutropio*, *Ammiano*, *Procopio*, *Beda*: *progressos deinde*

de

de versus Occidentem, transmisisse Rhenum, ac in Gallias sese infudisse: Versus Meridiem verò in Germaniam istam; in qua hodie nos; venisse, siue ijdem fuerint, qui Rhenum transferant, siue alij, qui citrà constiterant, siue ambo potius diuersis occupationibus, & temporibus. Hinc enim, & Francofurtum, vbi Mœnum Franci transferunt.

DE GALLICORVM GERMANICO-
rumq; Francorum necessitudine.

ERTIÒ. certum item existimo, eos qui Francorum hodie nomen gerunt, quorum alij in florentissimo quondam Galliæ regno sunt, & Occidentales Franci, aut Gallofranci quandoque vocantur; Alij hac in nostra Franconia, & Orientales Franci, aut Germanofranci appellantur; à primis illis inter Albim, & Rhenum Mesopotamijs sotos, ac propagatos esse. Id enim apparet ex eo, quod veteres Geographi, & historici, nullos ijs in Galliæ, aut Germaniæ partibus Francos ponunt, in quibus hodie tamen sunt: Contrà verò, in interamnibus locis illis plerique collocant: & posteriores ferè scriptores idem ipsum omnes loquuntur. Hinc enim & Anno Domini 499. cum primus Francorum rex Christianus baptizandus esset, ei S. Remigius dicebat. *Mitis depone colla Sicamber. Adora quod incendisti, incende quod adorasti.* Et Chariberto Regi l. 6. Venantius, *Cum sis progenitus clara de gente Sigamber.* prout ex Coloniensi & Treuirensi manuscriptis Codicibus, quemadmodum alia, quæ in Calaritano viriosa; plurima, corrigit mihi percarus P. Christophorus Brovverus. An verò à primis illis ita defluerint, vt primò in Germaniam nostram venerint, & inde in Galliam, an verò contrà è Gallia in Germaniam commigrarint; quæstio est. Illud plerique affirmant, neque affirmationi argumenta desunt. Istud tamen mallent, Gallorum antè nominatorum aliqui. Ad quam eorum opinionem dux, & auctor esse quodommodo videatur Panegyristes supra citatus, & Tacitus dum ait. *Quæ nationes è Germania in Gallias commigrauerint, expediam.*

lib. de Germ.

Vali-

Validiores olim Gallorum res fuisse, summus Auctorum Diuus Iulius tradit, eoq; credibile est, etiam Gallos in Germaniam transgressos. Quantulum enim annis obstabat, quo minus ut quæq; gens eualuerat; occuparet, permutaretq; sedes promiscuas adhuc, & nulla regnorum potentia diuisas? Igitur inter Hercyniam siluam, Rhenumq; & MOENVM amnes, Heluetij, vltiora Boij, Gallica vtraque gens, tenuere. Quamuis verò ista de Gallis ad Gallofrancos traferri fortè queant, quia tamen nulla explicatè Francorum mentio est, si minus eò contenti, quod indubium magis est; Francos omnium primò sedem in Gallia fixisse, Anno Domini 456. quemadmodum, suis in Annalibus nunquam satis laudatis, Reuerendis. & Illustrissimus ostendit Baronius: Deinde vtramque Francorum propaginem ita communi à radice deduci potuisse, vt neutri, ab alteris, sed vtrique à veteribus tamen Francis per vias, colonias, aut copias, causas, rationesq; diuersas extiterint: Sicque, si non Germanofranci, Gallofrancorum parentes sint, aut contrà; ipsi tamen inter se ambo fratres, & consanguinei sint, eorundem maiorum satu editi, vt meritò magna inter eos caritas, & necessitudo vigere debeat. quemadmodum, in quadam ad Reuerendissimum nostrum IULIVM Gallica Epistola, magnum illud Gallia columnen & ornamentum, Heros Guisus, cum Reuerendissimi huius nostri, in veterè Catholica religione, studium, & Zelum audijisset, non ita multò antequam regijs insidijs occumberet; verè, Christianeq; perscripsit.

VII.

DE HERBIPOLITANA VRBE.

Ria hic potissimum exequar. I. Quomodo urbem hanc veteres appellarint. 2. Quando ædificata sit. 3. & postremo, Quæ causa nominis. *Primum*, S. Bonifacius, & auctor noster bis oppidum appellat Orientalis Franciæ, quod lingua Francorum vocatur *Wirtzburg*: Egvaldus oppidum *Wirtzburgense*, & postea *Wirtzburg*

nouam.

Hist. S. Bonifacii
chardi l. 1.
c. 7. & 9.
l. 1. c. 9.